

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Ondřejem Růžičkou ve věci

žalobce:

R. J. narozený
bytem
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Sokolem
sídlem Sokolská 1788/60, 120 00 Praha 2 - Nové Město

proti

žalované:

Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 – Nové Město

o náhradu škody a nemajetkové újmy

takto:

- I. Řízení se co do částky 213 796,40 Kč a částky 5 395,60 Kč zastavuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 5 891,46 Kč, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- III. Žaloba, aby žalovaná zaplatila žalobci částku ve výši 1 130 000 Kč a částku 152 580 Kč, se zamítá.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 18. 6. 2018 domáhal náhrady škody a nemajetkové újmy s odůvodněním, že dne 5. 10. 2017 sp. zn. bylo zamítnuto odvolání státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni proti rozsudku soudu I. stupně, kterým byl žalobce zproštěn obžaloby. Předmětnému

rozhodnutí předcházelo řízení vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. [REDAKCE]. Vzhledem k vydání nezákonného rozhodnutí a celkové délce řízení se žalobce domáhá náhrady škody a nemajetkové újmy. Žalobce požaduje částku 175 083,44 Kč, dále požadoval náhradu, která sestávala jednak z faktických nákladů vynaložených na obhajobu, a dále z částky 5 891,46 Kč, kdy tato částka představuje cestovné, a to v roce 2014 [REDAKCE], dne 29. 1. 2014 celkem 212 km v celkové výši 471,87 Kč; v roce 2015 3x [REDAKCE] a 1x cesta [REDAKCE], celkem 996 km za 1 834,03 Kč; v roce 2016 to bylo 5x [REDAKCE], celkem za 1 702,15 Kč; v roce 2017 3x [REDAKCE] a 1x [REDAKCE], celkem 996 km za 1 883,44 Kč. Žalobce také požadoval náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí. Došlo k medializaci trestního stíhání. Dotčené trestní řízení bylo po celou dobu jeho trvání velmi frekventovaně medializováno v regionálních televizních stanicích, rozhlase, tisku, internetových zpravodajstvích a sociálních sítích. V dané kauze se přitom jednalo pouze o domnělé přijetí úplatku v souvislosti s realizací veřejné zakázky [REDAKCE]. Hlavními aktéry byl žalobce a starosta [REDAKCE]. Zmíněná média tehdy projednávanou problematiku od prvopočátku hojně skandalizovala nejen bulvárními hodnotícími soudy, nýbrž i přímými skutkovými tvrzeními typu [REDAKCE]. Tím byla porušena presumce nevinny ze strany médií. I přesto, že primárně bylo skloňováno především jméno starosty [REDAKCE], masivní nežádoucí pozornosti nebyl ušetřen ani žalobce. V důsledku necitlivé medializace vyšlo nakonec trestní stíhání ve všeobecnou známost natolik, že neblahé důsledky navzdory zprošťujícímu rozsudku mají fatální negativní dopad na jeho pověst doposud. Původně za toto požadoval samostatně částku 1 000 000 Kč. Dále požadoval částku 180 000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí, které odvozoval tak, že vypočetl možný nejvyšší hrozící trest, což bylo 12 let odnětí svobody krát 15 000 Kč za jeden rok takto hrozícího trestu, celkem o 180 000 Kč. K výzvě soudu potom žalobce upřesnil na jednání soudu dne 24. 1. 2018 svůj požadavek tak, že požaduje náhradu nemajetkové újmy ve výši 1 180 000 Kč z titulu nezákonného rozhodnutí s tím, že určujícími kritérii je právě medializace případu a hrozba vysokého trestu. Dále požadoval náhradu nemajetkové újmy z titulu nepřiměřené délky řízení, a to za skutečnost, že řízení trvalo déle než 4 roky – od 26. 9. 2013 do 5. 10. 2017. Celkem žalobce požaduje částku 152 580 Kč. K požadavku na náhradu nemajetkové újmy potom uvedl, že v době před zahájením trestního stíhání vedl spořádaný občanský život, neměl žádný záznam v rejstříku trestů ani v rejstříku přestupků. Funkci vedoucího Bytové organizace vykonával od 1. 1. 2000 bez nejmenších pochybení. Během trestního stíhání jej prakticky permanentně pronásledovala obava z možné ztráty zaměstnání se všemi průvodními důsledky, neboť obvinění ze zvláště závažného zločinu v souvislosti s výkonem předmětné funkce mohlo být logicky pro kariérní vývoj naprosto nezhojitelně fatální. Žil v neustálém stresu, existovaly velmi transparentní tendence nepodporovat jeho setrvání ve funkci. Neustálý stres a obava z budoucnosti neblaze mohly ovlivnit jeho zdravotní stav a zdravotní stav matky, [REDAKCE]. Celá kauza měla dopad na rodinu, a to i vzhledem k tomu, že v [REDAKCE] žije [REDAKCE] obyvatel, byla vyloučena anonymita. Neblahé důsledky vnímaly i dospívající dcery, které studovaly obor [REDAKCE]. Dlouhou dobu byl sledován Policií České republiky, byl vyslýchán ze strany Policie České republiky, po celou dobu bylo tvrzeno, že příštích 12 let stráví v kriminále. Dále byl ve velmi špatném psychickém stavu. Obtíže se projevovaly [REDAKCE]. Toto nesla těžce manželka, neboť ji psychicky stravovala představa výkonu trestu. Manželství trvá [REDAKCE] a s manželkou jsou na sobě velmi citově závislí.

2. Žalovaná učinila nesporným uplatnění nároku. Dále uznala požadavek na náhradu škody žalobce ve výši 163 796,40 Kč, která je představována náklady na obhajobu, a dále přiznala náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí ve výši 50 000 Kč, a to stanoviskem ze dne 8. 8. 2018. Učinila nespornou skutečnost, že dne 26. 1. 2018 byl nárok u žalované uplatněn. Popsala průběh trestního řízení tak, že toto bylo zahájeno dne 26. 9. 2013, zprošťující rozsudek nabyl právní moci dne 5. 10. 2017. Ve věci shledala existenci odpovědnostního titulu nezákonného rozhodnutí. Co se týká právě náhrady nákladů řízení, tyto uznala kromě jednoho úkonu (který však by ze strany žalobce vzat následně také zpět). Co se týká náhrady nemajetkové újmy, je nezbytné toto tvrdit a prokazovat. Je nutné přihlížet k povaze trestní věci, k délce trestního řízení, k následkům způsobeným v osobnostní sféře. K tomuto odkázala na konstantní judikaturu s tím, že žalobci hrozil trest odnětí svobody 5-12 let. Rozsudkem ze dne 9. 2. 2015, který nenabyl právní moci, byl žalobci uložen podmíněný trest odnětí svobody. Trestní stíhání trvalo 4 roky a 9 dní. Následně došlo ke zproštění. Vzhledem k okolnostem případu žalovaná přiznala zadostiučinění ve výši 50 000 Kč. Co se týká nepřiměřené délky řízení, tuto neshledala nepřiměřenou. V tomto rozsahu nároku žalobce nevyhověla.
3. Soud má za prokázané ze spisu Krajského soudu v Plzni sp. zn. [REDAKCE] že trestní stíhání žalobce bylo zahájeno dne 26. 9. 2013, kdy bylo vydáno usnesení o zahájení trestního stíhání pro trestný čin úplatku dle § 331 odst. 2 a odst. 4 písm. a) trestního zákoníku, a pro trestný čin přijetí úplatku dle § 331 odst. 1 trestního zákoníku. Dne 3. 7. 2014 byla Krajským státním zastupitelstvím v Plzni podána obžaloba, kde byli obžalováni ještě M [REDAKCE] F [REDAKCE] V [REDAKCE] Š [REDAKCE] a V [REDAKCE] S [REDAKCE]. Dne 8. 9. 2014 na den 29. - 31. 10. 2014 bylo nařízeno hlavní líčení, byli předvoláni obžalováni a svědci. Dne 5. 10. 2014 potom proběhlo hlavní líčení, stejně tak potom bylo odročeno hlavní líčení na den 12. - 13. 1. 2015. To proběhlo, jak má soud za prokázané z protokolu o hlavním líčení ze dne 12. 1. 2015. Bylo odročeno za účelem přednesu závěrečných řečí a následně bylo odročeno na den 9. 2. 2015 za účelem vyhlášení rozsudku. Dne 9. 2. 2015 byl vyhlášen rozsudek, který uznal všechny obviněné vinnými z trestných činů, které jim byly dávány za vinu. Proti tomuto rozsudku bylo podáno odvolání dne 12. 3. 2015 ze strany žalobce i ze strany ostatních obžalovaných. Spis byl předložen dne 26. 3. 2015 Vrchnímu soudu v Praze. Dne 17. 9. 2015 bylo nařízené veřejné zasedání u Vrchního soudu v Praze, které proběhlo a na něm byl rozsudek soudu I. stupně zrušen a věc byla vrácena soudu I. stupně k dalšímu jednání. Na den 7. - 8. 3. 2016 potom bylo nařízeno hlavní líčení. Dále bylo nařízeno hlavní líčení na den 27. 4. 2016 a to bylo odročeno na den 14. 6. 2016 s tím, že byli stále vyslýcháni svědci a bylo odročeno na den 7. 9. 2016, opět byla volána svědkyně K [REDAKCE]. Dále bylo odročeno na den 7. 11. 2016, kde byla opět volána stejná svědkyně, která se nedostavovala. Stejně tak potom bylo odročeno s tím, že svědkyně K [REDAKCE] opět z hlavního líčení dne 24. 11. 2016 se omluvila s tím, že je v pracovní neschopnosti. Následovalo hlavní líčení dne 1. 12. 2016, kdy byla předvolávána svědkyně K [REDAKCE] s tím, že bylo zajišťováno i její předvedení prostřednictvím policie. Byla jí uložena dne 9. 12. 2016 také pořádková pokuta. Hlavní líčení bylo nařízeno na den 16. 1. 2017. Svědkyně si podává stížnost proti shora uvedenému rozhodnutí. Jednání odročeno právě z důvodu absence svědkyně na den 28. 2. 2017. Jednání proběhlo, byla vyslechnuta právě svědkyně K [REDAKCE] bylo odročeno na 19. 4. 2017. Hlavní líčení opět proběhlo, byl vyslýchán svědek J [REDAKCE] bylo odročeno za účelem závěrečných řečí na den 5. 6. 2017 a 8. 6. 2017. Jednání proběhlo a byl vyhlášen Rozsudek jménem republiky soudem I. stupně s tím, že tento rozsudek byl zprošťující obžaloby vůči žalobci. Proti tomuto podal odvolání státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Plzni a Vrchní soud v Praze dne 5. 10. 2017 usnesením odvolání státního zástupce žalobce zamítl. Rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 5. 10. 2017.

4. Co se týká medializace řízení, soud má za prokázané z článku – doplnit z protokolu, že došlo k masivní medializaci trestního stíhání žalobce, který byl zmiňován jak v televizi, a to jak v České televizi, tak i potom v dalších médiích, zejména médiích regionálních. Dále má soud za prokázané z Wikipedie, že obec [REDACTED] má něco přes [REDACTED] obyvatel i na Wikipedii potom jsou zmínky o trestním stíhání žalobce. Dále má soud za prokázané zásah do osobnostní sféry žalobce z výsledků manželky žalobce, dále jeho dvou dcer, a to svědkyně K [REDACTED] a N [REDACTED] J [REDACTED] a to v tom směru, že se trestní stíhání žalobce dotklo jak celé rodiny, tak i zejména osobnosti žalobce, kdy žalobce, který byl veselým člověkem, nijak se nestranil společnosti před zahájením trestního stíhání, v době zahájení trestního stíhání. Naopak v době po zahájení trestního stíhání začal být mlčenlivý, těžce nesl trestní stíhání, začal se vyhýbat společnosti, začal se vyhýbat kamarádům. Dále má soud za prokázané, že trestní stíhání žalobce se dotklo i ve zdravotní oblasti, kdy v důsledku stresu trpěl onemocněním kůže. Stejně tak potom má soud za prokázané, že se toto dotklo žalobce i v rovině rodinného štěstí, kdy celá rodina byla nervózní, žalobce byl mlčenlivý, žalobci hrozil poměrně vysoký trest, s trestním stíháním byla potom spojena i možnost ztráty zaměstnání a obavy z možného finančního strádání celé rodiny. Trestní stíhání žalobce se dotklo i rodiny, a to právě v tom směru, že jedna dcera studovala střední školu, druhá potom 8. třídu základní školy v místě bydliště. Toto trestní stíhání potom bylo i vzhledem k medializaci a vzhledem k velikosti obce potom všeobecně známé. I dcery trpěly trestním stíháním žalobce a toto potom doléhalo na žalobce samotného. Co se týká zásahu do profesní stránky žalobce, soud má za prokázané z výsledku svědka F [REDACTED] že tento také v zaměstnání byl zamlklý a měl obavy o své zaměstnání, avšak soud k tomuto uvádí, že žalobce ze své funkce odvolán nebyl. Výkon svého zaměstnání vykonával i po dobu svého trestního stíhání bez jakéhokoli dalšího omezení. Z výpovědi svědků soud nemá za prokázané, že by toto jakýmkoli způsobem do jeho pracovního nasazení, pracovní roviny jakkoli zasáhlo. Co se týká volnočasových aktivit, žádný ze svědků nevyprávěl, ani žalobce sám netvrdil, že by měl nějaké volnočasové aktivity, do kterých by trestní stíhání zasáhlo. Jednalo se pouze o trávení volného času občas s kamarády, kdy toto po zahájení trestního stíhání bylo ze strany žalobce vlastně odmítáno. Žalobce do společnosti nechodil, nechtěl se s kamarády bavit.
5. Dále má soud za prokázané, že žalobce byl vlastníkem vozidla [REDACTED] s tím, že toto jezdilo na benzín 95 BA, 95 B s průměrem 10,4/6,2/7,2.
6. Z výpovědi svědka F [REDACTED] má soud za prokázané, že trestní stíhání zasáhlo žalobce v profesní rovině v tom směru, že se obával o ztrátu zaměstnání. Nicméně ke ztrátě tohoto zaměstnání nedošlo, ten ji dále zastával. V práci byl pouze zamlklejší a roztržitější. Z výpovědi svědkyň - manželky a dcery – a i z výpovědi žalobce má soud za prokázané, že došlo k zásahu do osobnostní sféry žalobce jeho trestním stíháním s tím, že co se týká jednotlivých zásahů do základních lidských práv, které definují jednotlivé části osobnosti žalobce. Co se týká profesní stránky, jak je shora uvedeno, tyto svědkyně k pracovním záležitostem neměly žádných informací. Co se týká zásahu do rodiny, nedošlo k rozpadu rodiny, nicméně bylo zasaženo do rodinného života, a to vzhledem k tomu, že žalobce se stal zamlklejším, nespolečenským, místo dovolených trávili dovolené na zahradě, stejně tak potom trestní stíhání zasáhlo skrze dcery, které musely ve škole čelit právě určité formě posměchu ze strany spolužáků i učitelů, a to díky trestnímu stíhání jejich otce. Celá rodina se obávala o další situaci, zejména se obávali o možnost, že žalobce bude uznán vinným, bude muset nastoupit trest odnětí svobody, obávali se možných existenčních potíží vzhledem k tomu, že žalobce byl osobou, která přináší do rodiny zásadní příjem. Žalobce nesl trestní stíhání těžce i z roviny právě zdravotní. Nemohl spát, trpěl nespavostí, neustále se mu právě promítaly možnosti toho, že bude odsouzen, že ztratí rodinu, která je na něm závislá. Děly se mu také rudé fleky, a to právě v době trestního

stíhání, kdy ze strany lékařů bylo konstatováno, že se právě jedná o projevy stresu. Zároveň však je evidentní z výsledku jak žalobce, tak i svědků, že žalobce žádné volnočasové aktivity neměl, kterých by se v důsledku trestního stíhání a projevů v psychické rovině musel vzdát.

7. Podle ust. § 1 zákona 82/1998 Sb. (dále jen zákona), stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
8. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.
9. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona mají právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
10. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
11. Podle ust. § 13 odst. 1 zákona stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.
12. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilych odstranit průtahy v řízení, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného.
13. Soud má za prokázané po provedeném dokazování skutkový stav shodně s popisem průběhu trestního stíhání žalobce. Dále má soud za to a mezi účastníky bylo navíc nesporné, že v trestním stíhání žalobce došlo k vydání nezákonného rozhodnutí, jímž bylo usnesením o zahájení trestního stíhání, neboť nedošlo v tomto trestním stíhání k pravomocnému odsouzení žalobce za uvedený trestní čin. Judikatura dovodila, že i usnesení o zahájení stíhání v tomto případě je formou nezákonného rozhodnutí.
14. Soud se dále zabýval skutečností, zdali v souvislosti s tímto odpovědnostním titulem dle ustanovení § 7 a 8 zákona č. 82/1998 Sb. žalobci vznikla škoda a nemajetková újma. Původně byla ze strany žalobce požadována náhrada škody, a to jako náklady obhajněného, kdy tyto po podání žaloby ze strany žalované byly v drtivé míře uznány. Částka, která uznána nebyla, nicméně následně byla taktéž ze strany žalobce vzata zpět, kdy bylo

uznáno, že ani tato částka nebyla požadována z jeho strany důvodně. Celkem se jednalo o částku 213 796,40 Kč, která byla ze strany žalované přiznána, potom byla vzata zpět, stejně tak částka 5 195,60 Kč, což je rozdíl mezi výpočtem nákladů obhajoby žalobcem a výpočtem nákladů žalované. V tomto rozsahu soud řízení zastavil.

15. Dalším požadavkem byla částka 5 891,46 Kč, která představovala cestovné tak, jak je shora popsáno. Žalobce vypočítal cestovné k hlavním líčením nebo poradám

██████████ s tím, že ze strany žalované tyto náklady uznány nebyly. Soud má za prokázané z velkého technického průkazu parametry vozidla a skutečnost, že toto vozidlo je a bylo v době trestního stíhání vlastněno žalobcem. Ze strany žalované nebylo cestovné proplaceno, a to z toho důvodu, že žalobce netvrdil a ani neprokazoval a dále potvrdil, že k hlavním líčením nežádal soud o povolení použití osobního automobilu k hlavním líčením, kdy toto předpokládá zákon. Soud k tomuto odkazuje na konstantní judikaturu i skutečnost, že z vlastní iniciativy soud přezkoumal možnosti žalobce dopravou veřejné hromadné dopravy s tím, že se jedná o to, že cesta ██████████ v tomto případě trvá při použití prostředků veřejné dopravy několik hodin s několika přestupy. Jízda vlakem ██████████ je v ceně kolem 132 Kč, kdy při zpáteční jízdence se potom jedná o částku 262 Kč. Za situace, pokud bude soud aplikovat i právní závěry a rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 5034/08, kdy v případech náhrady škody v nepracovních věcech není možné požadovat amortizaci vozidla, pouze projeté pohonné hmoty, v tomto případě cena projetých pohonných hmot osobním automobilem ██████████ je srovnatelná jako jízdné veřejnou hromadnou dopravou. Soud dospěl k závěru, že je nutné toto zvažovat i z hlediska hospodárnosti celkového přístupu žalobce k trestnímu stíhání s tím, že cesta vozem je daleko kratší a méně komplikovaná než cesta z ██████████ s několika přestupy, která trvá mnohdy až 3 hodiny, a není tak čttná, aby žalobce mohl hospodárně využít čas nikoli čekáním na soud a odvoz, ale právě je šetřen použitím osobního vozidla při nezapočítání amortizace. Pouze při použití cen benzínu dle Justtarifu potom soud dospěl k závěru, že za rok 2014 žalobce projel částku za benzín 469,24 Kč, kdy cena benzínu 95 byla 35,70 Kč; za rok 2015 žalobce projel celkem 996 km při ceně benzínu 35,90 Kč v celkové částce 2 216,89 Kč; v roce 2016 potom 1 060 km při ceně benzínu 29,70 Kč, celkem 1 951,88 Kč; dále v roce 2017 – 996 km při celkové ceně benzínu 29,50 Kč, celkem 1 821,68 Kč. Celkem za celé trestní řízení cestovné ve výši 6 459,69 Kč. Soud tak žalobci přiznal částku, kterou požadoval na cestovním, a to ve výši 5 891,46 Kč, když při přepočtu soudu dle údajů aplikace Justtarif vychází průměrná cesta pohonných hmot někdy rozdílně než u žalobce. U žalobce je cena v roce 2014 35,90 – u soudu 35,70 Kč, cena nižší; za rok 2015 je však cena 35,90 Kč dle Justtarifu, žalobce požadoval pouze cenu 29,70 Kč; dále za rok 2016 žalobce má cenu 25,90 Kč, dle soudu a dle Justtarifu je cena 29,70 Kč; za rok 2017 je cena dle žalobce 30,50 Kč a dle soudu je to potom 25,90 Kč. Soud vyšla částka vyšší, soud je však vázán žalobním návrhem. Z tohoto důvodu přiznal žalobci částku jím požadovanou.

16. Co se týká požadavku žalobce na náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí, tento původně žalobce požadoval samostatně za medializaci, což ze strany soudu byl poučen, že samotná medializace není odpovědnostním titulem, nejedná se ani o žádný konkrétní zásah do osobnostní sféry žalobce, žalobce uvedl, že pouze jedním z faktorů, ke kterým by soud měl přihlížet a dále požadoval částku 180 000 Kč z titulu nezákonného rozhodnutí za situace, kdy mu měl hrozit vysoký trest odnětí svobody. Celkem částku 1 180 000 Kč. Ze strany žalované byla částka 50 000 Kč jako náhrada nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí zaplacená. Soud k tomuto dále přezkoumával, zdali částka 50 000 Kč jako náhrada nemajetkové újmy z titulu

nezákonného rozhodnutí je částkou přiměřenou. Žalobce byl vyzván usnesením [REDAKCE] dne 11. 9. 2018 k nutnosti doplnění tvrzení konkrétních zásahů do nemajetkové sféry žalobce a zejména k tomu, aby za situace, kdy požaduje takto vysokou náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí, potom také uvedl ke komparaci rozhodnutí vyšších soudů či Evropského soudu pro lidská práva s jinými případy odškodňování nemajetkové újmy vzniklé v důsledku porušení stejných práv. Žalobce k tomu pouze odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu ČR sp. zn. I. ÚS 85/04. Co se týká právě odpovědnostního titulu, nezákonného rozhodnutí, toto soud stejně jako žalovaná i žalobce, ve věci shledal. Jak bylo shora uvedeno, jedná se o zahájení trestního stíhání, neboť došlo k následnému vydání zprošťujícího rozsudku, který nabyl právní moci. Dle konstantní judikatury navazující na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 2. 1990 a spisová značka 1 Cz 6/90, publikovaný pod číslem 35 ve Sbírce soudních rozhodnutí, ročník 91, platí, že nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, jež neskočilo pravomocným odsouzením, je na místě v určitých případech posoudit jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Rozsudek, kterým byl žalobce zproštěn obžaloby, je tak rozhodnutím, které by nikoliv výslovně, ruší účinky zahájení trestního stíhání a rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání zahájeno ve smyslu odškodňovacího zákona č. 82/1998 Sb. a je tak pro tyto účely rozhodnutím nezákonným. Zakládá tak nárok na náhradu škody ve smyslu ustanovení § 1, 2 zákona č. 82/1998 Sb. Uvedené právo nemá pouze ten, kdo si obvinění zavinil sám a ten, kdo byl obžaloby zproštěn, nebo proti němuž bylo vedeno trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný, nebo že mu byla udělena milost, nebo že trestný čin amnestován. Soud v žádném případě nedovodil ze strany žalované ani nebylo nijak tvrzeno, že by si žalobce trestní stíhání zavinil sám, nebo že by toto trestní stíhání skončilo udělením milosti, nebo amnestií. Nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, které skončilo zprošťujícím rozsudkem, se posuzuje podle ustálené soudní judikatury - viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 1847/2001 jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím.

17. Odpovědnostní titul nezákonného rozhodnutí soud ve věci shledal. Žalobce byl nedůvodně a nezákonně ve smyslu zákona 82/1998 Sb. trestně stíhán. Existence shora uvedených skutečností vylučujících odpovědnostní titul žádný z účastníků ani netvrdil a soud je, jak je uvedeno shora, neshledal. Soud dále odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu 30 Cdo 255/2010, nebo 30 Cdo 4280/2011 s tím, že zatímco v případě nepřiměřené délky řízení se újma na straně poškozeného presumuje. Musí být újma založena jinou skutečností prokázána, není-li zjevné, že by stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postížena, a šlo by o notorieta, kterou dokazovat netřeba. Protože se jednalo o odpovědnostní titul nezákonného rozhodnutí, nikoliv z nepřiměřené délky řízení, soud provedl shora uvedené dokazování a zjišťoval tak intenzitu, kterou trestní stíhání zasáhlo do osobnostních práv žalobce a jaká forma a jaká výše odškodnění je třeba k reparaci takto vzniklé nemajetkové újmy.
18. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

19. Soud také vyšel z toho, že vznikem materiální újmy i dle rozhodnutí Ústavního soudu České republiky sp. zn. IV. ÚS 428/05 je spojeno vždy s individuálním diskomfortem trestně stíhaných osob a toto není na místě presumovat, ale prokazovat.
20. Dále soud poukazuje na rozhodnutí NS ČR sp. zn. **30 Cdo 3116/2016-107** s tím, že o nemajetkové újmě lze hovořit, pokud nastala újma spočívá v narušení osobního zájmu poškozeného, který nemá hodnotu v penězích, představuje opak škody. Nemajetková újma je nepříznivý dopad škodné události do jiných hodnot, než je jmění, lze tak hovořit o škodě morální, ideální i materiální, za kterou náleží poškozenému peněžita materiální satisfakce. Projevu je se v těžce definované sféře vnímání obtíží, nepohodlí, stresu a jiných nežádoucích účinků spojených se zásahem do základních lidských hodnot. K tomuto občanský zákoník komentář svazek VI. § 2521 – 3081 Praha: WOLTERS KLUWER 2014 a dále vznik nemajetkové újmy zpravidla nelze dokazovat, neboť jde o stav myslí poškozeného, řízení se obvykle pouze zjišťuje, zda jsou dodány objektivní důvody pro to, aby se konkrétní osoba mohla cítit poškozenou, je nutné posoudit, zda vzhledem ke konkrétním okolnostem případu se i jiná osoba v obdobném postavení mohla cítit dotčena ve složkách tvořících nemajetkovou sféru žalobce jednotlivce. Neproказuje se to, jak se poškozený cítí, ale jestli má důvod cítit se poškozeným viz Kolba Jan a Martina Šuláková, nemajetková újma způsobená protiprávním výkonem veřejné moci Praha, Leges 2014 a dále nález **Ústavní soudu ČR sp. zn. IV. ÚS 3183/2015** odst. 48, stát svými právními normami rozčlenil svůj vztah ke stěžovateli do více linií, do linie trestních včetně opakovaného řízení před obecními soudy o náhradě majetkové újmy řízení, o náhradě nemajetkové újmy pak rozdělil do dvou dílčích řízení při soudech v řízení ve více stupních. Svůj vztah ke stěžovateli stát deklaroval i právními předpisy, které zakotvují pravidla trestního a civilního řízení i hmotně právní předpoklady dané trestním zákonem jakož i zák. 82/98 Sb., činí tak ve snaze maximálně objektivizovat kontrolu svého jednání a vzájemnou nezávislost, přezkum jednotlivých svých dílčích složek. Tento velkoryse vybudovaný a nákladný aparát se však v daném případě zachován adekvátně, právě k tomuk jehož ochraně byl vybudován a povolán napadeným rozhodnutím obecních soudů, chybí velkorysost, jakou stát musí přistupovat ke kontrole svých pochybení podle přísloví „*nytý hladovému nevěří*“, nebo v absenci postupu podle zlatého pravidla, které říká, že *každý by měl činit druhému to, co by chtěl, aby bylo činěno jemu*. Soudci se musí umět alespoň elementárně vcítit do pozice souzeného člověka, zejména za situace, kdy mají napravit škody způsobené jinými soudy, tím spíše trestními. Pokud soudci uznají, že k závažnému zásahu do přirozených práv stěžovatelky opravdu došlo, avšak na odčinění nemajetkové újmy přiznají nepatrnou částku, působí to až cynicky jako postup bez citů pro elementární spravedlnost. Soukromá sféra fyzické osoby (člověka), v níž je zabezpečováno svobodně realizovat svou osobnost, vytváří základ její celkové vnitřní jistoty a bezpečí. Stává se tak v současném světě značně pokročilé vědy a techniky, informovanosti apod. stále významnější hodnotou osobnosti každé fyzické osoby, která zasluhuje účinnou ochranu zabezpečovanou i univerzálnějšími prostředky občanského práva. Podle tohoto širšího pojetí újmy u osobního soukromí, které takto zastává i Ústavní soud, „respektování soukromého života zahrnuje do určité míry i právo na vytváření a rozvíjení vztahů s dalšími lidskými bytostmi“. Součástí soukromého života se proto stává rodinný život zahrnující i vztahy mezi manžely i blízkými příbuznými, neboť součástí rodinného života jsou nejen jejich sociální a morální vztahy, nýbrž také zájmy materiální povahy přispívající k rozvoji osobnosti každého z nich (obdobně srovnej nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 517/99, resp. rozsudek Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 30 Cdo 154/2007, nebo např. Karel Knap, Jirí Švestka a kol.: Ochrana osobnosti podle občanského práva, Linde Praha, a.s. 2004). Jisté přitom je, že zásah proti právu na soukromí (rodinný život) ostatních členů rodiny je ve skutečnosti vždy až odvozeným

od prvotního zásahu do práva na ochranu osobnosti (zde do práva na život), jímž byl postižen jeden z jejích členů.

21. Ze strany soudu taktéž žádná judikatura vyšších soudů nebo Evropského soudu pro lidská práva v souladu s rozhodnutím Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 174/07, 30 Cdo 4280/2011 a 30 Cdo 1684/2010 nenašel. Z tohoto důvodu soud potom rozhodoval dle tvrzení a důkazů tak, jak byly ze strany žalobce navrženy a tak soudem byly provedeny. Soud má za prokázané, že žalobci vznikla nemajetková újma zásahem zejména do osobnostní roviny v rodinné sféře, kdy žalobce byl nervózní, nemluvný, uzavíral se sám do sebe, stranil se společnosti. Soud přihlédl i k situaci, že došlo k medializaci řízení, kdy právě ze strany společnosti byl žalobce doslovně atakován, byly o něm šířeny tyto informace mezi známými, mezi spolužáky jeho dvou dcer i mezi učiteli. Žalobce se obával vysokého trestu. Žalobce taktéž se obával v případě, že by byl pravomocně odsouzen, došlo by ke ztrátě zaměstnání, došlo by tak k poklesu příjmu rodiny. Měl obavy o tom, jakým způsobem by rodina fakticky byla schopna přežít. Soud přihlédl k tomu, že trestní stíhání žalobce bylo masivně medializováno. Toto má soud za prokázané právě z předložených článků, výpisů z internetu i z televizí. Soud nemá nijak za prokázané, že by došlo k zásahu v profesní sféře žalobce nebo ve sféře volnočasové. Soud má za prokázané z výpovědi svědků, že částečně došlo také ke zhoršení zdravotního soudu žalobce, a to vlivem stresu, který lze z tohoto důvodu přičítat i k trestnímu stíhání žalobce, právě k jeho výkyvům nálad, nespavosti. Ze strany žalované byla žalobci z tohoto důvodu již přiznána částka 50 000 Kč. Dle názoru soudu je tato částka úplně dostačující. Tato částka není v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011.
22. Dalším požadavkem žalobce byl požadavek na náhradu nemajetkové újmy z titulu nepřiměřené délky řízení. Co se týká délky řízení, toto trvalo celkem 4 roky a 9 dní. Řízení proběhlo na několika stupních soudní soustavy. Co se týká samotné první fáze, tato fáze byla vyšetřovací, následně došlo k podání obžaloby. Jednalo se o velmi složité řízení, kdy byli čtyři spoluobvinění, bylo vyslýcháno značné množství svědků, svědci se na výzvu soudu nedostavovali, bylo nutné je dohledávat, jedna svědkyně byla taktéž předváděna Policií České republiky, byly jí ukládány pořádkové pokuty, z tohoto důvodu byla hlavní líčení odročována. Soud ve věci nakonec rozhodl. Dle názoru soudu při takto složitém případě, v takovémto množství svědků potom délka 4 let a 9 dnů není délkou nepřiměřenou. Z tohoto důvodu soud žalobu zamítl v tomto rozsahu.
23. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v kombinaci dle ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř., § 146 odst. 2 o.s.ř. Žalobce podáním ze dne 26. 1. 2018 požádal u žalované v rámci předběžného projednání nároku o náhradu nákladů obhajoby a doplněním ze dne 27. 3. 2018 potom žalobce doplnil svůj požadavek i o zbytek nároku tak, jak byly uplatňovány touto žalobou. K projednání celého nároku žalobce, a to jak podání ze dne 26. 1. 2018, tak ze dne 27. 3. 2018 došlo stanoviskem ze dne 8. 8. 2018, ve kterém žalobci žalovaná přiznala náhradu nákladů řízení a dále částku 50 000 Kč jako náhradu nemajetkové újmy. Co se týká požadavku na náhradu nákladů řízení, zde žalovaná rozhodla po 6 měsíční lhůtě danou § 14 a § 15 zákona č. 82/1998 Sb. v délce 6 měsíců k projednání předběžného nároku a žaloba v tomto směru byla podána včas. Žalobce by v tomto případě při zastavení řízení z důvodu zpětvzetí měl právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení v tomto směru bylo zastaveno z důvodu pozdní úhrady žalované této částky. Co se týká požadavku na náhradu nemajetkové újmy z titulu nezákonného rozhodnutí, žalovaná přiznala žalobci částku 50 000 Kč v rámci předběžného projednání nároku, když však k uplatnění této částky došlo až 27. 3. 2018, stanovisko je ze dne 8. 8. 2018. Žalovaná co se týká tohoto nároku, plnila včas. Žaloba v tomto směru byla předčasná. Zároveň co do dalších požadavků na náhradu nemajetkové újmy, žalovaná

částka ze strany soudu nebyla považována za důvodnou a žalobce tak byl úspěšný pouze co do částky 5 891,40 Kč, což představovala částka cestovného. Zároveň soud přihlédl k situaci, kdy žalobce sám uznal, že částka 5 395,60 Kč jako náhrada nákladů řízení byla požadována nedůvodně. I z tohoto důvodu tuto žalobu vzal zpět. Soud tak má za to, že co do základu žalobce byl úspěšný s požadavkem na náhradu škody spočívající ve vynaložených nákladech na obhajobu, kdy žalovaná plnila pozdě a žaloba v tomto směru byla podána důvodně. Za toto by mu příslušela náhrada nákladů řízení. Zároveň soud dospěl k závěru, že byť žalobce byl úspěšný v částce 5 891,40 Kč, zároveň nebyl úspěšný v částce 5 395,60 Kč. Zde nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Co se potom týká právě vztahu škody, tak jak byla žalobci přiznána, a náhrady nemajetkové újmy, soud zde odkazuje na § 142 odst. 2 o.s.ř. s tím, že dospěl k závěru, že v tomto případě žalobce jak co do základu náhrady škody úspěšný byl, ale žalovaná byla úspěšná co do základu náhrady nemajetkové újmy, kde úspěšný žalobce nebyl. Soud tak dospěl k závěru, že se jedná o úspěch jak žalobce, tak i žalované v 50 % a žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložena tímto rozhodnutím, může se oprávněně obrátit na obecný soud povinného s návrhem na soudní výkon rozhodnutí

Praha 30. ledna 2019

JUDr. Ondřej Ružička v. r.
soudce